

РЕШЕНИЕ

№ 25

гр. Бургас, 27.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на четиринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Павел Ал. Ханджиев

Членове: Радостина К. Калиманова
Янко Н. Новаков

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Янко Н. Новаков Въззивно търговско дело № 20242001000022 по описа за 2024 година

Производството е по чл. 258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс.

С Решение № 39 от 11.12.2023 г. по търговско дело № 20232300900066/2023 г. на Окръжен съд – Ямбол са отхвърлени исковете на „С.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.София, район „С.“, ул. „С.“ № 6 ет.6, със съдебен адрес гр. Бургас, ул. „Св. К. О.“ №1, ет. 3 - адв. Б. по чл. 55, ал. 1, предл. II и предл. I от ЗЗД против К. С. К., ЕГН *****, с адрес гр. Ямбол, ул. „К. М.“ № 31 вх. В, ап. 59, със съдебен адрес гр. Ямбол, ул. „Ж. П.“ № 14, кантора 409 - адв. Г. за връщане на сумата от 33400 лева като получена с оглед неосъществено основание, респ. без основание, ведно със законната лихва считано от завеждането на делото.

Със същия акт е уважена претенция на ищеца „С.“ ЕООД против ответника К. за присъждане на гореописаната главница ведно с лихви на основание чл. 59 от ЗЗД.

Ответникът К. е подал въззивна жалба против решението в осъдителната му част.

Оспорил е изводите на съда, че не бил ангажирал убедителни доказателства, че с получената от ищеца сума изплатил негови задължения по договори за наем на земеделски земи за стопанската 2015/2016 г.

Ответникът като пълномощник на ищеца в изпълнение на неформален мандат сключвал договори за наем на земеделска земя за стопанската 2015/2016 г. в землищата на села в община С.. Според разпитаните свидетели К. организирал цялостната дейност по наемането на земите, обработването им, събирането на реколтата и плащанията на наемите в брой на физическите лица - собственици. Изплатените наеми били описани в представена по делото справка.

Съгласно изслушаната съдебносчетоводна експертиза ищецът осчетоводил преведената на ответника сума по дебитна сметка 422 като „служебен аванс“. Задължението било закрито със съответно отразяване по кредитна сметка 159 „Други заеми и дългове“

Нямало данни, че наемите на земите били платени с други средства.

Ищецът не се бил противопоставил своевременно на извършените от ответника плащания, което означавало, че ги потвърдил съгл. чл.301 от ТЗ.

Първоинстанционният съд не съобразил това и дал погрешни указания във връзка с разпределението на доказателствената тежест. Правните му изводи били необосновани, тъй като не кореспондирали на събраните по делото доказателства.

Ищецът „С.“ ЕООД е оспорил всички доводи във въззивната жалба.

Ответникът не бил извършвал описаните от него разплащания. Представеното по делото пълномощно не го овластявало за това.

Според съдебносчетоводната експертиза всички наеми за стопанската 2015/2016 г. били изплащани по банков път или чрез прихващане.

Ищецът бил оспорил своевременно представения от ответника документ, наричан от него „справка за изплатени ренти“. По реда на чл. 183 от ГПК ответникът изрично заявил, че не разполага с оригинала. Затова първоинстанционният съд трябвало да изключи т.нар. справка от доказателствения материал. Това обаче не било сторено, с което било допуснато съществено процесуално нарушение.

Ответникът неправилно се позовавал на разпоредбата на чл.301 от ТЗ. Не можело да бъде потвърдено плащане, което изобщо не било извършено.

Въззивната жалба е допустима – подадена е в срок от легитимирана страна и е насочена против акт, подлежащ на съдебен контрол по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Бургаският апелативен съд, за да се произнесе по същество,

съобразява следното:

Ищецът „С.“ ЕООД е сезирал окръжния съд с искова молба, с която е предявил претенции по чл. 55, ал. 1, предл. II и предл. I от ЗЗД против ответника К. С. К. от гр. Ямбол за връщане на сумата от 33400 лева като получена с оглед неосъществено основание, респ. без основание, ведно със законната лихва считано от завеждането на делото.

В обстоятелствената част на молбата са изложени твърдения, че ищецът „С.“ ЕООД дал на ответника К. 33400 лева в процес на преговори за сключване на договор за поръчка за закупуване на земеделска земя. Не се стигнало обаче до редовно възлагане на мандат по чл. 282 от ЗЗД.

Така срещу К. е предявен главен иск по чл. 55, ал. 1, предл. II от ЗЗД за връщане на сумата от 33400 лева като получена на неосъществено основание, съединен с евентуален иск по чл. 55, ал. 1, предл. I от ЗЗД за връщането на парите като дадени без основание.

Исковата молба съдържа и евентуален петитум за заплащане на предадената сума от 33400 лева като обезщетение по чл. 59 от ЗЗД.

С Решение № 8 от 11.03.2022 г. по търговско дело 62/2020 г. Окръжен съд – Ямбол се произнесъл с отхвърлителен диспозитив по непредявен главен иск по чл. 284, ал. 2 от ГПК (за неотчетени средства по договор за поръчка) и е отхвърлил евентуалните претенции.

Този акт е бил обезсилен с влязло в сила Решение № 63 от 20.07.2022 г. по търговско дело № 84/2022 г. на Апелативен съд – Бургас (недопуснато до касационно обжалване по т.д. № 2407/2022 г. на ВКС, I търг. отд.) като делото е било върнато на първата инстанция за произнасяне по предявените претенции.

Така е било образувано търговско дело № 20232300900066/2023 г. на Окръжен съд – Ямбол, по което е постановено Решение № 39 от 11.12.2023 г., с което са отхвърлени исковете по чл. 55, ал. 1, предл. I и II от ЗЗД и е уважен този по чл. 59 от ЗЗД.

В отхвърлителната му част решението не е било обжалвано и е влязло в сила.

Въззивната жалба на ответника К. е срещу осъждането му да заплати претендираната сума като обезщетение за неоснователно обогатяване по чл. 59 от ЗЗД ведно с лихви от завеждането на делото.

Мотивите на първоинстанционния за постановяване на осъдителен диспозитив нямат никакво отношение към хипотезата на чл. 59 от ЗЗД. Формулираният в тази връзка евентуален петитум не е бил основан на самостоятелни фактически твърдения. Такива не са изложени и в отговор на

указанията на въззивния съд по чл. 129, ал. 2 от ГПК съгл. Разпореждане № 61 от 09.02.2024 г.

Съставът на чл. 59 от ЗЗД е субсидиарен. Изключено е той да се основава на някоя от визираните в чл. 55 от ЗЗД хипотези на размястване на блага. Всички фактически твърдения на ищеца имат отношение към т.нар. „престанционна кондикция“ по чл. 55, ал. 1, ал. предл. I и II от ЗЗД, във връзка с която са били разгледани първите два иска, отхвърлени с влязло в сила решение.

Изложеното обосновава извода, че първоинстанционният съд се е произнесъл по недопустим иск по чл. 59 от ЗЗД. Затова решението в тази част следва да бъде обезсилено, а производството – прекратено.

С оглед постановения резултат, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК в полза на ответника К. е необходимо да бъдат присъдени следните разноси: 1450 лева за първоинстанционното разглеждане на делото (вкл. по т.д. № 62/2020 г. на ЯОС); 1000 лева - по в.т.д. № 84/2022 г. на БАС; 330 по т.д. № 2407/2022 г. на ВКС, I търг. отд.; 1668 лева за производството пред настоящата инстанция.

Мотивиран от горното, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА Решение № 39 от 11.12.2023 г. по търговско дело № 20232300900066/2023 г. на Окръжен съд – Ямбол В ЧАСТТА, с която ответникът **К. С. К.**, ЕГН *****, с адрес гр. Ямбол, ул. „К. М.“ № 31 вх. В, ап. 59, със съдебен адрес гр. Ямбол, ул. „Ж. П.“ № 14, кантора 409 - адв. Г. е осъден да заплати на ищеца „С.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.София, район „С.“, ул. „С.“ № 6 ет.6, със съдебен адрес гр. Бургас, ул. „Св. К. О.“ №1, ет. 3 - адв. Б. сумата от 33400 лева като обезщетение за неоснователно обогатяване по чл. 59 от Закона за задълженията и договорите ведно със законната лихва считано от завеждането на делото и прекратява производството и ПРЕКРАТЯВА производството В ТАЗИ ЧАСТ.

ОТМЕНЯ Решение № 39 от 11.12.2023 г. по търговско дело № 20232300900066/2023 г. на Окръжен съд – Ямбол В ЧАСТТА, с която ответникът **К. С. К.**, ЕГН *****, с адрес гр. Ямбол, ул. „К. М.“ № 31 вх. В, ап. 59, със съдебен адрес гр. Ямбол, ул. „Ж. П.“ № 14, кантора 409 - адв. Г. е осъден да заплати на ищеца „С.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.София, район „С.“, ул. „С.“ № 6 ет.6, със съдебен адрес гр. Бургас, ул. „Св. К. О.“ №1, ет. 3 - адв. Б. съдебноделоводни

разноски в размер на 4658 лева. Вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА „С.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.София, район „С.“, ул. „С.“ № 6 ет.6, със съдебен адрес гр. Бургас, ул. „Св. К. О.“ №1, ет. 3 - адв. Б. да заплати на К. С. К., ЕГН *****, с адрес гр. Ямбол, ул. „К. М.“ № 31 вх. В, ап. 59, със съдебен адрес гр. Ямбол, ул. „Ж. П.“ № 14, кантора 409 - адв. Г. следните съдебноделоводни разноски: 1450 (хиляда четиристотин и петдесет) лева за първоинстанционното разглеждане на делото; 1000 (хиляда) лева за разглеждането на в.т.д. № 84/2022 г. на БАС; 330 (триста и тридесет) лева по т.д. № 2407/2022 г. на ВКС, I търг. отд.; 1668 (хиляда шестстотин шестдесет и осем) лева – за производството пред настоящата инстанция.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____